

בסי"ד, כ"ה אב תשע"ח

06 אוגוסט 2018

תיק 78067

פסק דין

בעניין שבין

הנתבע

התובעת

בעל מוסך

בעלת רכב

א. רקע ועובדות מוסכמות

התובעת היא תושבת הישוב מ' ובעלת רכב, והנתבע הוא בעל מוסך באיזור הישוב. התובעת הכניסה את רכבה לטיפול במוסך של הנתבע לראשונה בחודש יולי 2017, ולאחר מכן בחודש נובמבר 2017 (חשוון ה'תשע"ח). עלות הטיפול השני היתה 450 ₪ וכללה החלפת שמן מנוע, מסנן שמן ואוויר (הוצגה קבלה).

לאחר הטיפול השני יצאה התובעת מהמוסך לביתה. 2 ק"מ בערך לאחר היישוב ל' נדלקה נורת שמן מנוע, ליד שער היישוב מנוע הרכב כבה. התובעת התקשרה לנתבע וסוכם שהרכב ייגרר למוסך. כאשר הרכב הגיע בדק אותו הנתבע ומצא כי הבוצה שהיתה באגן השמן גרמה לסתימה שהובילה להתחממות המנוע עד כדי הרס מוחלט שלו.

התובעת הזמינה שמאי שהעריך את עלות התיקון של המנוע בסך 6,089 ₪, ואילו הנתבע הודה בבית הדין כי עלות המנוע להערכתו היא 5,000 ₪ + מע"מ, קרי, כמעט 5,900 ₪. השמאי הסכים לקביעה של הנתבע בעניין הגורם לנזק, קרי, הבוצה.

התובעת טוענת שהנתבע אחראי לנזק כיוון שהיה עליו לבצע ניקוי של אגן השמן, ואילו הנתבע טוען שלא מקובל לנקות את האגן השמן באופן שוטף, וכן שהיה על התובעת לעצור את הרכב באופן מיידי לאחר שנדלקה הנורה, ומשלא עשתה זאת היא זו שגרמה לנזק הגדול. זו תמצית המחלוקת בין הצדדים.

ב. טענות התובעת

התובעת טוענת שנורת שמן מנוע נדלקה אחרי שעברה את היישוב ל', אולם, בגלל החשיכה והיעדר קליטה סולרית החליטה התובעת להמשיך בנסיעתה במעלה הדרך עד ליישוב ב'. בדיון הודתה התובעת שהיתה לה אפשרות טכנית להסתובב ולחזור ליישוב ל' ולעצור שם. אולם, לאחר מכן היא

עמוד 1 מתוך 4

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

כתבה שהיה עליה להמשיך עד הכיכר כדי להסתובב ולחזור, והדרך עד לישוב ל' היתה שווה באורכה.

התובעת הודתה שבעת האירוע היא היתה תושבת חדשה יחסית בישוב ל' ולא הכירה היטב את הכבישים, וכיום ייתכן שהיתה עוצרת ליד עמדה צבאית הסמוכה למקום בו נדלקה הנורה.

התובעת טענה שבעבר היו לה בעיות עם נורת שמן מנוע ומכונאי אמר לה שאין צורך להתרגש כאשר הנורה נדלקת כיוון שיתכן ומדובר בתקלה שחזרה.

התובעת טוענת שבמשך שנים היא הקפידה לבדוק שמן בכל מילוי דלק, ובסך הכל הוסיפה 4 ליטר שמן במהלך שמונה חודשים. היא לא דיווחה על כך לנתבע.

התובעת טוענת שהיה על הנתבע לנקות את אגן השמן כדי למנוע סתימה על ידי הבוצה.

ג. טענות הנתבע

הנתבע טען שניקוי אגן שמן עולה 600 ₪ ולא מקובל לנקות אותו בכל טיפול אלא רק כאשר הנהג מדווח על הבהוב של נורת שמן מנוע. במקרה כזה מביאים את הרכב למוסך (או גוררים אותו) ומנקים.

עוד טען הנתבע שהיה על התובעת לעצור את הרכב כאשר נדלקה הנורה, ואילו כך עשתה לא היה נגרם נזק למנוע.

ד. עדותו של השמאי

התובעת הגישה לביה"ד חו"ד של שמאי רכב א' והוא אף הוזמן להעיד מטעמה. מזכירות ביה"ד הבהירה לתובעת כי בדרך כלל אין צורך בעדות והתובעת עלולה לשאת בעלותה.

השמאי הבהיר כי המשפט שכתב בחוות דעתו כי הסתימה נגרמה עקב החלפת השמן איננו נכון. אולם, הוא טען כי היתה חובה על הנתבע לפתוח את אגן השמן ולבדוק אותו, ובמקרה הצורך לנקות אותו. זאת, כיוון שניקוי כזה עולה בערך 50 ₪. השמאי לא ידע לומר האם ברכבו שלו נעשה אי פעם ניקוי אגן שמן.

ה. חוות דעת מומחה בית הדין

בית הדין הציע לצדדים להיעזר כמכונאי רכב ותיק, מר דוד, בתור מומחה והצדדים הסכימו. סוכם כי חוות הדעת תינתן בכתב ללא עלות, ואם מי מהצדדים ירצה להזמין את המומחה לעדות הוא יידרש לשלם.

להלן השאלות למומחה ותשובותיו.

השאלות

עמוד 2 מתוך 4

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem
Main Office:

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס 02-5379626 Fax www.eretzhemdah.org
beitdin@eretzhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

1. מה עלות ניקוי ובדיקת אגן שמן ברכב מסוג זה?
2. מתי מקובל לפתוח ו/או לנקות אגן שמן ברכב הני"ל?

התשובות

1. פירוק ניקוי והרכבה של האגן – 500 ₪ + מע"מ. ללא שמן ופילטר.
2. אין הוראות יצרן בעניין זה. אבל יש מוסכניקים שמציעים טיפול כזה ויש שלא. אני ממליץ בדגם הזה לנקות כל שנתיים, שנתיים וחצי. אם נהג אומר שנורת שמן מהבהבת וודאי שפותחים ומנקים.

ו. דיון

במקרה שלפנינו אין טענה שהנתבע עשה מעשה שגרם לנזק, אלא שמחדל שלו גרם לנזק. אם כך, בסיס התביעה היא טענת הסתמכות (ראו בעניין זה: שו"ע חו"מ סימן שו סעיף ו), דהיינו, טענת התובעת שהיא סמכה על הנתבע שהוא יטפל ברכב כראוי באופן שימנע כל נזק בעת השימוש בו.

באמרנו "כראוי" הכוונה כמקובל, ובמקרה שיש הוראות או תקינה – בהתאם להן. במקרה זה, כתב מומחה בית הדין שאין הוראות יצרן, וכן אין מנהג ברור ומקובל האם לזיזם ניקוי אגן שמן כשאינן סימנים לבעיה. כמו כן, התובעת הודתה שהיא לא דיווחה למוסד על כך שהיא נדרשה להוסיף הרבה שמן לרכב בין שני הטיפולים. זאת ועוד, הרכב טופל במסד זה במשך פחות משנה בלבד, כך שגם אם הנתבע היא נוהג לנקות את האגן בכל שנתיים, הרי שטרם עברו שנתיים מאז שהרכב הגיע אליו בפעם הראשונה. אשר על כן, מן הדין לדחות את התביעה.

לכך יש להוסיף, שעלות ניקוי כזה גבוהה מעלות טיפול שלם, ולכן מובן מדוע לא מבצעים את הטיפול באופן שוטף. יתירה מזו, הדעת נותנת שהאינטרס של המוסד הוא לבצע את הטיפול כדי להגדיל את נפח העבודה (ולמנוע תביעות כגון זו שלפנינו). ממילא, קשה לראות בהימנעות מטיפול מעשה זדון.

בהתייחסותה לדברי המומחה טענה התובעת (סעיף 3) כי ניתן היה להבחין בבוצה על ידי הסתכלות פשוטה ולו הנתבע היה מעיף מבט אל תוך המנוע דרך פקק מילוי השמן אזי היה מגלה את הבוצה. דין טענה זו להידחות: הן מדברי מומחה בית הדין והן מעדות המומחה שהביאה התובעת עולה בבירור כי אין אפשרות להבחין בבוצה ללא פתיחת אגן השמן (ולכן הדיון סב סביב השאלה האם היה על הנתבע לפתוח את אגן השמן).

התובעת טענה כי לא ייתכן שרכב ייהרס ביום יציאתו מן המוסד וכי בהכרח הדבר מעיד על רשלנות, אך למעשה המנוע נהרס בשל תקלה חריגה שלא היה על הנתבע להבחין בה.

לגבי טענת התובעת שבשל תנאי הדרך והסכנה לא עצרה כשנדלקה הנורה, יש מקום לדון בכך: נורת האזהרה מורה לנהג לעצור את הרכב באופן מיידי. וגם אם נכון שהתובעת לא יכלה לעצור עדיין אין הכרח לקבוע שהנתבע צריך לשאת בנזק שנגרם מכך. אך מעבר לכך, הלא התובעת

עמוד 3 מתוך 4

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem
Main Office:

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org bitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

הודתה שהיתה חדשה באזור וכי כיום, לאחר היכרותה עם המקום, ייתכן שהיתה עוצרת בסמוך לעמדה הצבאית. יש מקום לעיין בכך ואנו נוטים לסבור כי קשה להטיל על הנתבע את האחריות לנוק שנגרם מכך שהתובעת המשיכה בנסיעה.

ז. הוצאות משפט

עלות השמאי – בהינתן שהנתבע מודה שעלות החלפת מנוע עומדת על 5000 ₪ בתוספת מע"מ, לא היה צורך בהבאת שמאי. שהרי השמאי הגיע למסקנה מאד דומה, לפיכך, די היה בבדיקה טלפונית עם בעל מוסך נוסף. אשר על כן, הוצאה זו היתה מיותרת ולכן אינה מוטלת על הנתבע. קל וחומר לגבי עלות הבאת השמאי לעדות. בעדות זו השמאי הביע דעתו בנושאים בהם אין לו מומחיות, ואף חזר בו מאחת הקביעות המרכזיות בדו"ח (שהנזק נגרם בעקבות החלפת השמן). אגרת בית הדין – כיוון שהמחלוקת בין הצדדים היתה לגיטימית והצדדים התנהלו באופן סביר והגון, הרי שהפנייה לבית הדין היא פנייה משותפת של שני הצדדים ולכן אגרת בית הדין תחולק כמקובל בין הצדדים בשווה, והנתבע יחזיר לתובעת 250 ₪.

ח. החלטות

1. התביעה נדחית.
2. הנתבע ישלם לתובעת 250 ₪ עבור הוצאות משפט, וזאת, תוך 35 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין.
3. לאור הנסיבות בית הדין ממליץ לנתבע לשקול שוב את האפשרות לפצות את התובעת לפנים משורת הדין באופן חלקי לפי שיקול דעתו במגמה לפתוח דף חדש וליישר את ההדורים בין הצדדים, אולם אין בכך כל חיוב.
4. ניתן לערער על פסק דין זה תוך 30 יום מהתאריך הנקוב עליו.

והאמת והשלום אהבו.

פסק הדין ניתן ביום כ"ה אב תשע"ח, 06 אוגוסט 2018.

בזאת באנו על החתום

הרב שלומי שטיינמץ

הרב עדו רכניץ, אב"ד

הרב רועי משיח

עמוד 4 מתוך 4

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem
Main Office: 2 Brurya St. P.O.B 8178 Jerusalem 91080

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס 02-5379626 Fax
www.erezhemdah.org www.beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois